

Olsztyn, 5 sierpnia 2019 r.

PS-VI.431.1.36.2019.AP

Pan

Zbigniew Pawłowski

Kierownik Gminnego

Ośrodka Pomocy Społecznej

w Elblągu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko–Mazurskiego nr FK-IV.0030.447.2019 z dnia 13 maja 2019 roku (**akta kontroli str. 1**) zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko–Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Agnieszka Pastuła – główny specjalista, kierująca zespołem kontrolnym,
2. Stella Maścianica – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu przy ulicy Browarnej 85, 82–300 Elbląg. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 15 maja i zakończono w dniu 17 maja 2019 roku. Zakres kontroli obejmował formy pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2018 poz. 998 ze zm.), zwanej dalej ustawą lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 roku w sprawie szkoleń na asystenta rodziny (Dz. U. Nr 272 poz. 1608), zwanego dalej rozporządzeniem.

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto skrótów:

1. GOPS / Ośrodek / kontrolowana jednostka – co oznacza: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu,
2. Kierownik / Kierownik GOPS / Kierownik kontrolowanej jednostki – co oznacza: Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu – pana Zbigniewa Pawłowskiego,
3. Asystent rodziny/Asystenci – co oznacza: Asystentów rodziny, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zatrudnionych w Ośrodku,
4. Plan – co oznacza: plan pracy z rodziną, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy,
5. Regulamin – co oznacza: Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu,
6. Statut – co oznacza: Statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu,

7. Program – co oznacza: „*Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021*”,
8. Gmina – co oznacza Gminę Elbląg.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2018 r. do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Ośrodek. Kontrolę przeprowadzono w obecności pana Zbigniewa Pawłowskiego – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu. Ustaleń dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w Kontrolowanej jednostce dokumentacji merytorycznej, informacji i wyjaśnień przekazanych bezpośrednio przez Kierownika oraz akta osobowe w zakresie dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe Asystentów rodziny zatrudnionych w Ośrodku.

Działalność Ośrodka w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowością.**

USTALENIA KONTROLI

1. Przedmiot kontroli w dokumentach organizacyjnych kontrolowanej jednostki.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu, jako jednostka organizacyjna Gminy, działał na podstawie:

- Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu przyjętego, Uchwałą NR IX/55/2011 Rady Gminy Elbląg z dnia 22 września 2011 roku w sprawie nadania statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Elblągu, ze zmianami z 27 marca 2014 roku i 10 marca 2016 roku (**akta kontroli str. 2-9**). Kontrolowana jednostka, zgodnie z zapisem § 16 ust 1 pkt 9 Statutu, realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu, wprowadzonego Zarządzeniem nr 2/15 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu z dnia 07.01.2015 roku, wraz ze zmianą z 29.07.2016 roku,
- oraz obowiązującego w dacie kontroli Regulaminu, wprowadzonego Zarządzeniem NR 1/19 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu z dnia 28.01.2019 roku.

W obu Regulaminach wyodrębniono stanowisko Asystenta rodziny oraz zakres realizowanych przez niego zadań (**akta kontroli str. 10-35**).

Kontrolujący nie wnieśli uwag do treści wyżej wymienionych dokumentów.

2. Trzyletni gminny program wspierania rodziny.

W toku kontroli ustalono, że w okresie od 01 stycznia 2018 r. do 27 marca 2019 roku nie został opracowany i nie był realizowany 3-letni gminy program wspierania rodziny, w związku z czym nie było realizowane zadanie własne gminy, ujęte w art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Kierownik kontrolowanej jednostki wyjaśniając przyczynę nieprawidłowości podał, że „...*brak 3 letniego gminnego programu wspierania*”

rodziny na okres od 01.01.2018 do 31.12.2018 roku wyniknął z przeoczenia tego obowiązku wynikającego z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Przeoczenie spowodowane było nadmiarem obowiązków i bardzo dużą ilością działań prowadzonych przez GOPS Elbląg. Projekt uchwały na lata 2019 – 2021 gminnego programu wspierania rodziny przedłożony został do biura Rady Gminy Elbląg w styczniu bieżącego roku. Z uwagi jednak na obszerność tego dokumentu i przedstawione w nim dane wymagające głębszej analizy, pozostawiono go do procedowania aż do miesiąca marca. Pomimo, iż uchwała weszła w życie z dniem podpisania tj. 28 marca 2019 roku, zastosowano w tym przypadku art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych co pozwoliło zapewnienie realizacji tego programu od 1 stycznia 2019 roku” (**akta kontroli str. 36–37**).

Ustalono, że Program, o którym mowa w art. 176 pkt 1 ustawy, na lata 2019 – 2021 przyjęty został Uchwałą Nr VII/50/2019 Rady Gminy Elbląg z dnia 28 marca 2019 roku (**akta kontroli str. 38-52**). W Programie uwzględniono: diagnozę sytuacji rodzin w Gminie Elbląg, działania Gminy. Cel główny Programu określono jako „*Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny oraz pomoc rodzicom w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych w gminie Elbląg*”. Określono również cele szczegółowe tj.: wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo, celem przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie. Następnie wskazano zadania i adresatów powyższego Programu oraz odbiorców, określono przewidywane efekty realizacji Programu, wskazano jego realizatorów, źródło finansowania jak też monitoring i ewaluację.

W opinii kontrolujących 3-letni gminny program wspierania rodziny to strategiczny dokument, którego nieopracowanie skutkować może brakiem zintegrowanego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W związku z tym, że w dacie kontroli Ośrodek realizował już to zadanie, odstąpiono od wydania zalecenia w tym zakresie. Jednocześnie w ramach instruktażu wskazano Kierownikowi na konieczność terminowego tworzenia powyższego dokumentu.

3. Zgodność zatrudnienia asystentów rodziny z wymaganymi kwalifikacjami oraz tworzenie możliwości podnoszenia przez nich kwalifikacji.

W wyniku przeprowadzonej analizy ustalono, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek zatrudniał dwóch Asystentów rodziny na podstawie umowy o pracę, na dwóch etatach.

Analiza akt osobowych Asystentów rodziny wykazała, iż osoby te spełniały wymogi kwalifikacyjne, określone w art. 12 ust. 1 ustawy.

W aktach osobowych Asystentów rodziny stwierdzono natomiast brak potwierdzenia spełniania przez nich wymogu określonego w art. 12 ust.1 pkt 2 - 4, ustawy tj. informacji w zakresie, czy osoby zatrudnione jako Asystenci rodziny:

- nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej oraz czy władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona,

- wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego,

- nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

W opinii organu nadzoru, brak weryfikacji ww. przesłanek wobec zatrudnianych pracowników, może skutkować wykonywaniem obowiązków służbowych przez osoby nieuprawnione. Wobec powyższego Kierownikowi Kontrolowanej jednostki, udzielono stosownego instruktażu.

W dniu 15 maja 2019 roku, Kierownik kontrolowanej jednostki dopełnił ww. obowiązku, pobierając stosowne oświadczenie od Asystentów, w związku z czym odstąpiono od wydania zaleceń w tym zakresie.

Ustalono, że praca Asystentów rodziny nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie Gminy, w której praca ta była świadczona, zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy. Asystenci nie prowadzili też postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez Gminę.

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadanie określone w art. 176 pkt 2 ustawy. Asystenci rodziny podnosili swoje kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi i rodziną poprzez samokształcenie oraz udział w szkoleniach, na które byli kierowani przez GOPS (**akta kontroli str. 53-56**).

4. Tryb przydzielania i realizacja zadań asystenta rodziny.

W Gminie Elbląg, w okresie poddanym kontroli, wsparciem Asystentów objętych było łącznie 12 rodzin (**akta kontroli str. 57-58**). W dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych Asystenci współpracowali z 6 rodzinami. Liczba rodzin, z którymi pracował Asystent w tym samym czasie nie przekroczyła 15, zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy. Żadna z rodzin nie była objęta wsparciem Asystenta rodziny w oparciu o ustawę z dnia 4 listopada 2016 r., o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”.

Szczegółowej analizie poddano dokumentację 5 rodzin, w tym 2 rodzin, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej. Wszystkie rodziny objęte zostały pomocą ze względu na występujące problemy z wypełnianiem funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Z uzyskanych informacji oraz analizy dokumentacji wynika, że informacje o tym, iż rodzina przeżywa kryzys i wymaga wsparcia ze strony Asystenta rodziny, pochodziły przede wszystkim od pracowników socjalnych.

Ustalono, że procedura przydzielania Asystenta rodziny odbywała się zgodnie z zapisami art. 11 ustawy. W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, lub na wniosek rodziny, pracownik socjalny, w myśl art. 11 ust. 1 ustawy, przeprowadzał w tej rodzinie wywiad środowiskowy. Gdy z przeprowadzonej analizy sytuacji rodziny wynikała konieczność przydzielania rodzinie Asystenta, pracownik socjalny w wywiadzie środowiskowym wnioskował do Kierownika GOPS o skierowanie go do rodziny, a także kierował odrębny wniosek do Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu o objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny wraz z uzasadnieniem. Następnie Kierownik po zapoznaniu się z ww. wnioskiem oraz informacjami zawartymi w wywiadzie środowiskowym, przydzielał rodzinie Asystenta, co potwierdzał złożonym podpisem na obu ww. dokumentach (**akta kontroli str. 59-64**). Każda

z rodzin pisemnie wyrażała zgodę na podjęcie współpracy z Asystentem rodziny na wymienionym powyżej wniosku.

Ustalono, że w kontrolowanej jednostce nie wprowadzono, w formie wewnętrznych zarządzeń, odrębnych regulacji dotyczących pracy Asystenta, w tym rodzaju prowadzonej przez niego dokumentacji i sposobu dokumentowania podejmowanych działań w zakresie współpracy z rodziną. Analiza przedłożonych kontrolującym teczek rodzin wykazała, że Asystenci sporządzali następującą dokumentację:

- *zasady współpracy rodziny z Asystentem rodziny* (zawierający informacje na temat funkcji Asystenta rodziny, czyli kim jest i jakie są jego zadania),
- *dokument dotyczący współpracy Asystenta rodziny z pracownikiem socjalnym,*
- *wykaz osób i instytucji wspierających rodzinę podczas pracy z Asystentem,*
- *wstępną analizę rodziny,*
- *dokument przedstawiający zasoby rodziny, środowiska, instytucje i pracownika socjalnego,*
- *plan pracy z rodziną,*
- *kartę indywidualnych konsultacji,*
- *dokument potwierdzający obecność Asystenta rodziny w środowisku,*
- *dziennik wizyt w środowisku rodzinnym,*
- *dokument przedstawiający okresową ocenę sytuacji rodziny,*
- *wniosek o zakończenie asystentury w rodzinie,*
- *notatka z monitoringu rodziny (akta kontroli str. 65).*

Stwierdzono, że Asystenci rodziny sporządzali plany pracy z rodzinami, poza jednym przypadkiem, dotyczącym rodziny w wykazie rodzin pod nr 8 i 12 (**akta kontroli str. 58**), (rodzina została umieszczona pod dwoma numerami, z uwagi na okres współpracy jakim była objęta w roku 2018 i ponownym rozpoczęciem pracy z nią w roku 2019). Niesporządzenie planu pracy z ww. rodziną w roku 2018 wynikało z braku współpracy leżącej po stronie rodziny. Asystent rodziny czynił starania, jednakże nie przyniosły one oczekiwanych efektów. Ostatecznie rodzina zmieniła miejsce zamieszkania. Dnia 15 kwietnia bieżącego roku, rodzina ponownie została objęta wsparciem Asystenta rodziny, jednakże do dnia rozpoczęcia kontroli nie został sporządzony z nią plan pracy, z uwagi na krótki okres współpracy (**akta kontroli str. 66-75**).

Stwierdzono, że plany pracy z rodziną zawierały: okres obowiązywania planu, dane rodziny, dane Asystenta rodziny, datę sporządzenia dokumentu, cel główny, cele szczegółowe (długoterminowe i krótkoterminowe), zawierające działania i spodziewane efekty. W następnej kolejności były opisywane działania krótkoterminowe wraz z przewidywanymi efektami, terminami ich wykonania oraz wskazaniem osób odpowiedzialnych za wykonanie poszczególnego działania. Plany były podpisane przez członków rodziny, Asystenta rodziny i pracownika socjalnego, co stanowi potwierdzenie, że były opracowywane zgodnie z art. 15 ust.1 pkt 1 ustawy (**akta kontroli str.76-77**).

Stwierdzono także, iż w przypadku 2 rodzin, z których dzieci zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej plan pracy z rodziną był skoordynowany z planem pomocy dziecku, co wynika z art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy. Asystent rodziny odnotowywał w *karcie indywidualnych konsultacji* spotkania z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz swój

udział w posiedzeniach dotyczących okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 15 ust.1 pkt 15 ustawy, do zadań Asystenta rodziny należy również dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie jej Kierownikowi GOPS. W kontrolowanej jednostce Asystenci rodziny sporządzali powyższą ocenę, która była podpisana przez nich oraz pracownika socjalnego (**akta kontroli str. 78-87**). Przeprowadzona analiza dokumentacji wykazała brak podpisu Kierownika na okresowych ocenach sytuacji rodziny, co budzi wątpliwości czy Kierownik był z nią zapoznawany. Wyjaśniając powyższą wątpliwość, Kierownik Ośrodka podał, że „...Sytuacja rodziny objętej asystenturą rodzinną monitorowana jest na bieżąco przez kierownika i nie tylko jak wymaga tego ustawa przynajmniej co pół roku. Każdego miesiąca kierownik ośrodka ustala z asystentem plan jego pracy ze wskazaniem rodziny i planowych działań na poszczególne dni. Przy tej okazji analizowana jest aktualna ocena sytuacji rodziny objętej asystenturą i omawiane są z asystentem rodziny ale i także z odpowiedzialnym za prowadzenie danej rodziny pracownikiem socjalnym wszystkie efekty dotychczasowej pracy i planowane działania. W dalszej pracy, aby nie było wątpliwości w tej kwestii, kierownik na każdej takiej pisemnej ocenie także będzie składał swój podpis z adnotacją, że się z nią zapoznał” (**akta kontroli str. 88-89**). Zaistniała nieprawidłowość, mogła skutkować brakiem stosownej wiedzy na temat aktualnej sytuacji rodziny i efektów pracy prowadzonej przez Asystenta, jaką winien posiadać Kierownik Ośrodka.

W przypadku zasadności zakończenia pracy z rodziną, Asystent składał wniosek do Kierownika Ośrodka o zakończenie asysty. Po zakończeniu pracy z rodziną jej funkcjonowanie było monitorowane przez Asystenta zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy, a fakt ten dokumentowano w formie notatki.

Na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji rodzin oraz informacji przekazanych zespołowi inspektorów ustalono, że Asystenci rodziny podejmowali działania adekwatne do występujących w rodzinie problemów i zgodnie z zadaniami określonymi w art. 15 ustawy. Ich praca charakteryzowała się dużym zaangażowaniem i realizowana była wielotorowo, przy wykorzystaniu zasobów nie tylko GOPS, polegała m. in. na:

- udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego,
- rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi poprzez konsultacje wychowawcze, współpracę z pedagogiem szkolnym, motywowanie rodziny do aktywnego udziału w życiu szkoły,
- motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu zatrudnienia,
- udzielaniu pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- wspieraniu aktywności społecznej rodzin
- pomaganiu w umawianiu wizyt, kierowaniu do właściwych specjalistów, instytucji w celu rozwiązywania problemów występujących w rodzinie.

Asystenci realizując swoje zadania współpracowali z różnymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, takimi jak: Komenda Miejska Policji w Elblągu (współpraca z dzielnicowymi), PCPR, III Wydział Kuratorskiej Służby Sądowej, szkoły,

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Nowakowie, Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich w Elblągu, zespół interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy socjalni, służba zdrowia.

5. Formy pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych:

Na podstawie pisemnych informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka, stanowiących akta kontroli **str. 90-93** oraz analizy przedłożonej dokumentacji ustalono, że w okresie objętym kontrolą praca z rodziną realizowana była poprzez następujące formy:

a) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne

Ośrodek prowadził konsultacje socjalne i zawodowe oraz poradnictwo psychologiczne. W 2018 roku poradnictwem psychologicznym objęto 21 osób, natomiast w 2019 do dnia rozpoczęcia kontroli z powyższej usługi skorzystało osób 16. W ramach działania interwencyjnego w 2018 roku odbyły się 4 wizyty domowe psychologa. Pomoc psychologiczna świadczona była dla osób z problemami wychowawczymi, rodzinnymi, uzależnieniami, z dysfunkcjami osobowościowymi i w sferze emocjonalno–społecznej. Psycholog udzielał porad raz w tygodniu w środy od godziny 12:00 do godziny 13:30/14:00. Ponadto, pracownicy socjalni w ramach prowadzonej przez nich pracy socjalnej również świadczyli pomoc na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, finansowej itp. Na terenie Gminy w każdej szkole zatrudniony był pedagog, w 2 z 4 szkół zatrudnieni byli psycholodzy, którzy udzielali wsparcia psychologicznego dla uczniów jak i ich opiekunów.

b) terapia i mediacje

Z informacji uzyskanych w toku kontroli wynika, że mediacje były prowadzone przez pracowników socjalnych GOPS, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz pedagogów szkolnych. Każdy pracownik socjalny był koordynatorem w rejonie przez niego objętym, w ramach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, w toku których prowadzono mediacje rodzinne. Ponadto jeden z pracowników socjalnych posiadał kwalifikacje do prowadzenia *Terapii Skoncentrowanej Na Rozwiązaniach*. W Gminie Elbląg nie funkcjonowały instytucje udzielające terapii, dlatego Ośrodek kierował osoby potrzebujące do specjalistów czy placówek położonych na terenie miasta Elbląga. Kontrolowana jednostka współpracowała m.in. z Ośrodkiem Terapii Uzależnień „Szansa”, który był czynny codziennie w godzinach od 08:00 do 15:00 oraz z Elbląskiego Stowarzyszenia Organizatorów Pomocy Społecznej w Elblągu, które działało we wtorki w godzinach od 13:00 do 15:00.

c) usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne

Z informacji udzielonej przez Kierownika kontrolowanej jednostki wynika, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie świadczył usług opiekuńczych i specjalistycznych

rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, gdyż, zgodnie z oświadczeniem Kierownika, nie było takiego zapotrzebowania.

d) pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,

Ośrodek nie zapewniał we własnym zakresie pomocy prawnej. Rodziny miały natomiast możliwość skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej udzielanej przez Elbląskie Stowarzyszenie Organizatorów Pomocy Społecznej w Elblągu, we wtorki w godzinach od 13:00 do 15:00, a także były kierowane do organizacji pozarządowych, prowadzących takie poradnictwo na terenie miasta Elbląga.

e) organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi,”

Zgodnie z informacją udzieloną przez Kierownika, na terenie Gminy Elbląg organizowane były przez zatrudnionych w Ośrodku pracowników socjalnych, spotkania dla rodzin celem rozwiązywania problemów rodzinnych, w zależności od potrzeb. Spotkania skupiały się wokół wypracowywania wspólnych działań dla wszystkich członków rodziny w rozwiązywaniu sporów, konfliktów rodzinnych lub solidarnego partycypowania w pomocy finansowej, rzeczowej i usługowej. Powyższe przedsięwzięcia nie miały określonego harmonogramu spotkań.

6. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego.

W toku kontroli ustalono, że na terenie Gminy Elbląg nie funkcjonowała placówka wsparcia dziennego w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Funkcjonowała natomiast świetlica wiejska w Janowie, w której spotkania odbywały się 3 razy w tygodniu od godziny 15:00 do godziny 19:00, tam prowadzono zajęcia komputerowe, muzyczne, plastyczne i inne. Dodatkowo, Gminna Biblioteka Publiczna w Komorowie Żuławskim z filią w Nowakowie, oprócz możliwości korzystania z księgozbioru, umożliwiała również korzystanie z komputerów, udział w konkursach oraz w zajęciach plastycznych.

7. Funkcjonowanie rodzin wspierających.

Kierownik Kontrolowanej jednostki podał, że na terenie Gminy Elbląg nie funkcjonowały rodziny wspierające, z uwagi na niezgłaszanie potrzeb w tym zakresie. Zadeklarował, że w momencie zaistnienia takiej konieczności, zostaną podjęte stosowne działania, aby danej rodzinie udzielić tej formy pomocy.

8. Uwagi i wnioski

Praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wymaga szeregu zaplanowanych działań. Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych wnioskować można, że GOPS w Elblągu starał się zapewnić rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu tejże funkcji dostęp do przewidzianych w ustawie

form wsparcia. Niemniej jednak rekomenduje się dalszy rozwój systemu wsparcia rodziny i podjęcie działań mających na celu zwiększenie dostępności do wszystkich form wsparcia, które przewiduje ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

9. Zalecenia

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnoszę o podjęcie przez Kierownika, jako osoby odpowiedzialnej za jej powstanie, stosownych działań, mających na celu jej wyeliminowanie oraz realizację następującego zalecenia:

1. Okresową ocenę sytuacji rodziny, o której mowa art. 15 ust.1, pkt 15 ustawy, przekazywać Kierownikowi Ośrodka, a fakt ten dokumentować. **Termin realizacji – na bieżąco.**

Kontrolowanej jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 1111 ze zm.).

GŁÓWNY SPECJALISTA

Stella Maścianica

GŁÓWNY SPECJALISTA
Pastuła
Agnieszka Pastuła

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Kamie
Katarzyna Brewka

Z up. WOJEWODY
WARMINSKO-MAZURSKIEGO

Marcin Jastrzębski
DYREKTOR
Wydziału Polityki Społecznej